
Haridvaramahatmye Vishnutapoganganirgamasnanaphala Varnanam

—
ಹರಿದ್ವಾರಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ
ವಿಷ್ಣುತಪೋಗಂಗಾನಿರ್ಗಮಸ್ನಾನಫಲವರ್ಣನಂ

—
Document Information

Text title : Haridvaramahatmye Vishnutapoganganirgamasnanaphala Varnanam

File name : haridvAramAhAtmyeviShNutapogangAnirgamasnAnaphalavarNanam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | bhargAkhyah panchamAMshaH | adhyAyaH 29|| -

Latest update : June 18, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 1, 2024

sanskritdocuments.org

ಹರಿದ್ವಾರಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ
ವಿಷ್ಣುತಪೋಗಂಗಾನಿರ್ಗಮಸ್ನಾನಫಲವರ್ಣನಂ

(ಶಿವರಹಸ್ಯಾಂತರ್ಗತೇ ಶಿವಗೌರೀಸಂವಾದೇ)

ಈಶ್ವರಃ -

ತಪಸ್ಯಂತಂ ಹರಿದ್ವಾರೇ ಹರಿಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಸಮಾಗತಾಃ .
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಜಂ ಸಮಾರುಹ್ಯ ಸಿಂಧುರಂ ವೃತ್ತಾಕಾ ತಥಾ .. 29..
ಲೋಕಪಾಲಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ನಾರದಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಶಂಕರಿ .
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಂ ಹರಿಮತ್ಯುಗ್ರತಪಸಶ್ಚ ಪರಾಯಣಂ .. 30..
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪ್ರಾಹಾಮರಶ್ರೇಷ್ಠಂ ವಿಬುದ್ಧೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ ..

—
ಬ್ರಹ್ಮಾ -

ಕಿಂ ತೇ ಕಾರ್ಯಂ ಸಮುದ್ಯುಕ್ತಂ ಭವತಾ ತಪ್ಯತೇ ತಪಃ .
ಹಿಮವಚ್ಛಿಖರೇ ಪುಣ್ಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಸಾಕಂ ಹರೇ ವದ .. 31..
ತದಾ ಪಿತಾಮಹವಚೋ ನಿಶಮ್ಯ ಹರಿರವ್ಯಯಃ .
ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮಾಂ ಸ ತದಾ ಪ್ರಾಹ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪರಮೇಶ್ವರಂ .. 32..

ವಿಷ್ಣುಃ -

ವಿಶ್ವೋಶ್ಚರೋಽಯಂ ಮದನಾಂತಕೋಽಯಂ
ಗಂಗಾಧರೋಽಯಂ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕೋಽಯಂ .
ಭಗಾಂತಕೋಽಯಂ ಹಿ ಯಮಾಂತಕೋಽಯಂ
ಮಖಾಂತಕೋಽಯಂ ಚ ಭವಾಂತಕೋಽಯಂ .. 33..
ಅಸ್ಯೈವ ದೇವಸ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಸ್ಯ
ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾತ್ ಪೂತತರೋಽಸ್ಮಿ ಧನ್ಯಃ .
ಚಕ್ರಂ ಸಹಸ್ರಾರಮಿದಂ ಸುದರ್ಶನಂ
ಲಬ್ಧಂ ತಥಾನ್ಯೈರಪಿ ದುರ್ಜಯೋಽಹಂ .. 34..
ತಸ್ಮಾತ್ಪುರಾರಿಮಾರಾಧ್ಯ ಚಕ್ರಂ ಲಬ್ಧಂ ಸುದರ್ಶನಂ .
ದೈವಾಸುರೇ ತದಾ ಯುದ್ಧೇ ಜಯಾತೇನಾಭವನ್ಮಮ .. 35..

ತಸ್ಮಾದುಗ್ರಾನ್ಮಹಾದೇವಾದ್ಭವಾದ್ಭೀಮಾತ್ಮಪರ್ದಿನಃ .

ಲಪ್ಸ್ಯೇ ಮನೋರಥಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ತೇನಾಹಂ ತಪಸಿ ಸ್ಥಿತಃ .. 36..

ಬ್ರಹ್ಮಾ -

ಕಸ್ತೇ ಮನೋರಥೋ ವಿಷ್ಣೋ ದೇವೇನ ತ್ವಂ ಪ್ರವೋಧಿತಃ .

ಪುರಾ ಲಬ್ಧವರಶ್ಚಾಸಿ ದೇವದೇವಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ .. 37..

ವಿಷ್ಣುಃ -

ತತ್ತಥೈವಾದ್ಯ ಮೇ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಮುರೋ ನಾಮಾಸುರೋ ಬಲೀ .

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿವಸ್ತ್ರಾಂ ಮತ್ಪತ್ನೀಂ ರಮಾಂ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರೀಂ .. 38..

ಕ್ರೀಡಂತೀಂ ಸಖಿಭಿಃ ಸಾರ್ಥಮಸ್ಮಿನ್ ಸರಸಿ ಪಾವನೇ .

ಕಮಲಾನ್ಯುಪಚಿನ್ವಂತೀಂ ಹರಿದ್ವಾರೇಶ್ವರಾರ್ಚನೇ .. 39..

ಚಕರ್ಮೇಽಥಾಸುರಃ ಕಾಮಾದ್ಜ್ಞಾಸ್ತಸ್ಯಾಶಯೋ ಮಯಾ .

ತದಾ ಚಕ್ರನಿಕೃತ್ತಂ ತಮಕಾರ್ಷಂ ಚ ವಿಧೇ ತದಾ .. 40..

ತದಾ ಸರ್ವೇ ಮುನಿಗಣಾ ಮಾಮವೋಚುಃ ಪ್ರಹರ್ಷಿತಾಃ .

ಮುನಯಃ -

ಸಾಧು ಸಾಧು ಹರೇ ತೇದ್ಯ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ .

ತಪಸ್ವಿಜನರಕ್ಷಾಯೈ ತಪೋವಿಘ್ನಕರಃ ಸದಾ .. 41..

ಯಜ್ಞಘ್ನಶ್ಚ ಸದಾ ಪಾಪೀ ಸುರಾಣಾಮಪಿ ಕಂಟಕಃ .

ಕಿಂಚಾಯಂ ದೇವದೇವೇಶಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಲಬ್ಧವರೋಽಸುರಃ .. 42..

ಭಕ್ತಶ್ಚ ದೇವದೇವೇಶೇ ತಸ್ಮಾಚ್ಛಾಪೈರ್ನ ಯೋಜಿತಃ .

ಭಕ್ತಸ್ಯ ಹನನೇ ಪಾಪಮಮಿತಂ ಖಲು ವೈ ಹರೇ .. 43..

ಅತ್ರ ತತ್ಪಾಪಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಹರಿದ್ವಾರೇಶಮೀಶ್ವರಂ .

ತಪಸಾ ತೋಷಯಸ್ವಾದ್ಯ ಪೂಜಯಾ ಚ ಸದಾ ಹರಂ .. 44..

ಸರ್ವತ್ರ ನಿಷ್ಕೃತಿರ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಿವದ್ರೋಹೇ ನ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ .

ತಸ್ಮಾಚ್ಛಿವೈಕಶರಣಃ ಶಿವಾತ್ಪೂತೋ ಭವಿಷ್ಯಸಿ .. 45..

ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಮುನಿಭಿರ್ಬ್ರಹ್ಮನ್ಭಕ್ತಸ್ಯ ಹನನೇನ ಹಿ .

ಪ್ರಪತಂ ಪಾಪಸಮೂಹಂ ಮೇ ತಸ್ಮಾದ್ಯಕ್ಷ್ಯೇ ಮಹೇಶ್ವರಂ .. 46..

ಸಪಾಪೇಷ್ಟಪಿ ಭಕ್ತೇಷು ಕಿಂ ಪುನಃ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಸು .

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ದೇವದೇವೇಶಂ ಹರಿದ್ವಾರೇಶಮೀಶ್ವರಂ .. 47..

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತುಷ್ಟಾವ ಹರಿರವ್ಯಯಂ ..

—

ವಿಷ್ಣುಃ -

ತರಂಗವಿಲಸಜ್ಜಟಂ ವೃಷತುರಂಗಖೇಲದ್ಗತಿಂ

ಭುಜಂಗಕೃತಕಂಕಣಂ ಹರಿಶಶಾಂಕಭಾರೋದ್ವಹಂ .
 ಪತಂಗನಯನಂ ಸದಾ ಮುಹುರನಂಗದಾಹೇ ರತಂ
 ನಿಷಂಗಪಯಸಾನ್ನಿಧಿಂ ಕ್ಷಿತಿರಥಾಂಗಮೀಶಂ ಭಜೇ .. 48..
 ಅಸಂಗಿಜನಸಂಗತಂ ಮುನಿಜನಾಚ್ಯಲಿಂಗಸ್ಥಿತಂ
 ದೃಶಾ ಕರುಣಯಾ ತತಂ ಗಿರಿಸುತಾರ್ಥಭಾಗಸ್ಥಿತಂ .
 ವಿಧೀಂದ್ರಸುರಸಂಸ್ತುತಂ ಮುಹುರನನ್ಯಭಾವಂ ಗತಂ
 ಪ್ರಸೀದತು ಭವಾನ್ ಹಿ ಮಾಂ ಪರಮಪಾಪತಾಪೈರ್ಹತಂ .. 49..
 ಶಂಭೋ ವಿಶ್ವೇಶ ಭರ್ಗ ತ್ರಿನಯನ ಭಗವನ್ ಪಾಹಿ ಮಾಮೀಶ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ
 ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ತುಷ್ಟೋಹಮೀಶ ಸ್ಥಿತಿಯಜನನಾಪಾರಸಂಸಾರಮಗ್ನಃ .
 ಮತ್ಪಾಪಾನಿ ವಿನಾಶಯಾಶು ಸುತರಾಂ ಶುದ್ಧೇ ಪದೇ ದೇಹಿ ಮೇ
 ಸ್ನಾತುಂ ವಾರಿ ಮಹಾಘಾಹಾರಿ ಭಗವನ್ನಸ್ಮಿನ್ ವರೇ ಭೂಧರೇ .. 50..

—
 ಸೂತಃ -

ಇತ್ಥಂ ಹರಿಸ್ತದಾ ಸ್ತುತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಿಬುದ್ಧೈಃ ಸಹ .
 ತಸ್ಮೈ ದಿಶಾಮಿ ತತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಕೃತವಿಗ್ರಹ .. 51..

ಈಶ್ವರಃ -

ಕಿಂ ತ್ವತ್ಪ್ರಿಯಕರಂ ವಿಷ್ಣೋ ಯನ್ಮತ್ತಃ ಪ್ರಾಪ್ತುಮಿಚ್ಛಸಿ .
 ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯೈಸ್ತದ್ವದಸ್ವಾದ್ಯ ಪ್ರಸನ್ನೋಹಂ ತವಾನಘ .. 52..
 ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ದೇವೇಶಂ ವರಮೇನಮಯಾಚತ ..

ವಿಷ್ಣುಃ -

ಪುರಾ ತ್ರಿಪಥಗಾ ಶಂಭೋ ಪಾತಾಲಾಂತರಚಾರಿಣೀ .
 ವಿಯತ್ಪಥಗತಾ ತ್ವೇಕಾ ಚೈಕಾ ಪಾತಾಲವಾಹಿನೀ .. 53..
 ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಶೋರುಕಟಾಹಾನ್ಮೇ ಪೂರ್ವಂ ವಿಕ್ರಮತಾ ಮಯಾ .
 ಮತ್ಪಾದಘಟ್ಟನಾಜ್ಞಾತಾ ಸಾಪಿ ಭೂಮಿತಲಂ ಗತಾಃ .. 54..
 ಪೀತಾ ಚ ಜಹ್ನುನಾ ಶಂಭೋ ನಿಲೀನಾ ಸಾ ನೃಪಂ ಗತಾ .
 ಮತ್ಪಾದತೋಯಂ ಮತ್ಪಾಪನಾಶಕಂ ನು ಕಥಂ ಭವೇತ್ .. 55..
 ವಿಯತ್ಪಥಗತಾ ತ್ವೇಕಾ ಭಗೀರಥವರಾತ್ ತ್ವಯಾ .
 ಗಂಗಾಗವೋಪಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ತ್ವಯಾ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಿಧಾರಿತಾ .. 56..
 ತಾಮದ್ಯೇಶಾನ ದೇವೇಶ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋಸಿ ಮಯಾಘಹೃತ್ .
 ದೇಹಿ ಶಂಭೋ ಮಹಾದೇವ ಇತ್ಥಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾನ್ ಹರಿಃ .. 57..
 ಹರಿದ್ವಾರಮಹಾಲಿಂಗಪಾದಪೀಠಾದ್ವಿನಿರ್ಗತಾ .
 ತದೋತ್ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಯಾ ಗಂಗಾ ದಿವ್ಯಾ ತ್ರಿಪಥಗಾ ಶಿವೇ .. 58..

ತುಂಗೈಸ್ತರಂಗೈರ್ವಿತತಾ ಫುಲ್ಲಪಂಕಜಶೋಭಿತಾ .
 ಕಲ್ಹಾರಮಾಲಾವಿತತಾ ಅವಿಮುಕ್ತಪಂಥ ಗತಾ .. 59..
 ಹಿಮವಚ್ಚಿಖರಾದ್ದೇವಿ ಮತ್ಪಾದತಲನಿರ್ಗತಾ .
 ತಸ್ಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಸ್ತದಾ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಿಬುದ್ಧೈಃ ಸಹ .. 60..
 ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸ್ವಪಾಪಶಾಂತ್ಯರ್ಥಮವಿಮುಕ್ತಂ ತದಾ ಗತಃ .
 ನಾನಾಲಿಂಗಶತೋಪೇತಂ ಸ ವಿಶ್ವೇಶಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚ .. 61..
 ಸ್ತುತ್ವಾ ಸ್ತೋತ್ರವರೈರ್ವಿಷ್ಣುಃ ಬಿಲ್ವಪತ್ಯೈಃ ಸುರೈಃ ಸಹ .
 ತುಷ್ಣಾವ ಚ ಮಹೇಶಾನಂ ಕೃಪಾರಾಶೀಂ ತದಾಂಬಿಕೇ .. 62..

—
 ವಿಷ್ಣುಃ -

ಉತ್ಪುಲ್ಲಕಲ್ಹಾರವಿಲೋಲಹಾರಂ ಮಂದಾರಮಲ್ಲಿಸುಮಪೂಜಿತಾಂಘ್ರಿಂ .
 ಹಲ್ಲಿಸಲಾಸ್ಯಪ್ರಿಯಯಾ ಸಮೇತಂ ಮಲ್ಲಿಂಗಗಂ ಬಿಲ್ವದಲೋತ್ತಮಾಂಗಂ .. 63..
 ನಿಶಾರಾಜಕಲಾಮೌಲಿಂ ದೇವರಾಜಸಮರ್ಚಿತಂ .
 ರಾಜರಾಜಸಖಂ ವಂದೇ ಫಣಿರಾಜಾಂಘ್ರಿಕಂಕಣಂ .. 64..

—
 ಈಶ್ವರಃ -

ಇತ್ಥಂ ಸ ವಿಷ್ಣುಃ ಸ್ತುತಿಭಿಸ್ತಥಾ ಮಾಂ ಸ್ತುತ್ವಾ ತದಾ ಬ್ರಹ್ಮಮುಖಾಮರೇಂದ್ರೈಃ .
 ವಿನಿರ್ಗತೋ ಮತ್ಪದಲೋಲಲೀಲಾ ಮದ್ಗಾಂಗಸಂಗಾಬ್ಧಿತರಂಗರಂಗಂ .. 65..
 ..ಇತಿ ಶಿವರಹಸ್ಯಾಂತರ್ಗತೇ ಹರಿದ್ವಾರಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ ವಿಷ್ಣುತಪೋಗಂಗಾನಿರ್ಗಮಸ್ನಾನಫಲವರ್ಣನಂ ..

- .. ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಂ . ಭರ್ಗಾಖ್ಯಃ ಪಂಚಮಾಂಶಃ . ಅಧ್ಯಾಯಃ 29.. -

- .. shrIshivarahasyam . bhargAkhyaH panchamAMshaH . adhyAyaH 29.. -

Notes:

Shri Vishnu along with Shri Lakshmi conducts worship of Shiva at foothills of Himalaya. An asura named Mura tries to misbehave with Lakshmi and incurs wrath of Vishnu, who then has to annihilate him. Having done this, Vishnu turns to worship Shiva for repentance, as Mura was a devotee of Shiva. Vishnu prays to Shiva to re-release Ganga from His dreadlocks so that He can bathe in it to redeem Himself from the sin of killing a Shiva devotee. Vishnu says that Ganga was initially released from His (Vishnu's) own great toe, hence He (Vishnu) will not be able to find the required redemption. He (Vishnu) iterates that Ganga has to be re-released by Shiva so that the redeeming effect can manifest for

Him (Vishnu). Shiva obliges thus and Vishnu is relieved of His sin at Haridwadeshwara - Haridwara being the place where Ganga was re-released due to efforts of Hari (Vishnu). The shloka numbers have been maintained per the source text.

Proofread by Ruma Dewan

——
Haridvaramahatmye Vishnutapoganganirgamasnanaphala Varnanam
pdf was typeset on February 1, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

